

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22.marta 2021.godine
Br.ref.:RK1733/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI104/20

Podnosilac

Ejup Koci

**Ocena ustavnosti postupaka pred Osnovnim sudom u Mitrovici - ogranak
u Srbici u predmetu C. br. 256/2018**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Ejup Koci (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) sa prebivalištem u Srbici.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva ne osporava nijedan konkretan akt javnih organa. On osporava vremensko trajanje postupka u vezi sa suđenjem u predmetu C. br. 256/2018, koji se vodi pred Osnovnim sudom u Mitrovici - ogranak u Srbici (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti vremenskog trajanja postupka u vezi sa suđenjem u predmetu C. br. 256/2018.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individuralni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 30. juna 2020. godine, podnosilac je dostavio zahtev Sudu.
6. Dana 27. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je dostavio jedan dodatni dokument.
7. Dana 6. jula 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Nexhmija Rexhepija za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Bekim Sejdiu i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Dana 21. jula 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Osnovnom sudu.
9. Dana 1. oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu nekoliko dodatnih dokumenata.
10. Dana 10. februara 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosilac po četvrti put podnosi zahtev Sudu.
12. Što se tiče prvog zahteva, dana 8. septembra 2017. godine, podnosilac je podneo Sudu zahtev KI109/17, kojim je osporavao prekomerno trajanje postupka, odnosno odugovlačenje postupka odlučivanja u parničnom

predmetu [C. br. 0355/2011], koji se odnosio na eksproprijaciju nepokretnosti zbog izgradnje međuopštinskog puta Srbica-Vučitrn. Podnosilac zahteva je u tom slučaju tvrdio da su redovni sudovi povredili njegova ustavna prava zagarantovana članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 23. [Ljudsko dostojanstvo] i 46. [Zaštita imovine] Ustava, kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP-a. Dana 30. maja 2018. godine, Sud je doneo rešenje o neprihvatljivosti br. KI109/17, kojim je zaključio da podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju o povredi osnovnih prava zagarantovanih Ustavom i EKLJP-om (odnosno prava na pravično suđenje u razumnom roku).

13. Što se tiče drugog zahteva, dana 22. oktobra 2018. godine, podnosilac je podneo Sudu zahtev br. KI161/18, kojim je osporavao rešenje [Rev. br. 105/2018] Vrhovnog suda navodeći da nije ispoštovano njegovo pravo na pristup sudu iz razloga što Apelacioni i Vrhovni sud nisu uzeli u obzir dokaze koje je on podneo. Podnosilac je u tom slučaju tvrdio da su redovni sudovi povredili njegova ustavna prava zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 46. [Zaštita imovine], 54. [Sudska zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava, kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a. Dana 23. jula 2019. godine, Sud je proglasio zahtev neprihvatljivim iz razloga što nije podnet u zakonskom roku.
14. Što se tiče trećeg zahteva, dana 17. aprila 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev br. KI64/19, kojim je osporavao rešenje [C. br. 204/2015] Osnovnog suda. Dana 26. jula 2019. godine, podnosilac je podneo zahtev za povlačenje zahteva br. KI64/19. Sud je tom prilikom, pozivajući se i na svoju sudsku praksu, ocenio da ne postoji nijedan ubedljiv razlog za nastavak razmatranja zahteva za ocenu ustavnosti osporenog rešenja, bez obzira na zahtev podnosioca za povlačenje njegovog zahteva. Dana 25. septembra 2019. godine, Sud je usvojio zahtev za povlačenje zahteva br. KI64/19.

Činjenice slučaja u vezi sa sadašnjim zahtevom KI104/20

15. Iz dokumenata sadržanih u zahtevu, proizilazi da je podnosilac zahteva, dana 7. jula 2015. godine, podneo tužbu Osnovnom sudu radi utvrđenja granice (međe) nepokretnosti i utvrđenja svojine na delu koji je zauzet.
16. Dana 17. januara 2017. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 204/2015] vratio tužbu podnosiocu zahteva na dopunu i preciziranje.
17. Dana 27. januara 2017. godine, podnosilac zahteva je odgovorio na zahtev Osnovnog suda za dopunu tužbe.
18. Dana 12. aprila 2017. godine, podnosilac zahteva je dostavio dodatni dokument Osnovnom sudu i tražio da se ubrza postupak razmatranja njegovog predmeta.
19. Dana 27. aprila 2017. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 204/2015] obustavio parnični postupak podnosioca zahteva i poučio ga da pokrene

postupak raspravljanja zaostavštine zbog toga što je na spornoj imovini, osim podnosioca zahteva, bilo i drugih vlasnika. Osnovni sud je, između ostalog, naglasio da se s obzirom na to da su vlasnici na spornoj imovini poznati, može pokrenuti sudski postupak u skladu sa pravilima parničnog postupka.

20. Dana 17. maja 2018. godine, podnosilac zahteva se obratio Osnovnom sudu radi ponovnog pokretanja postupka obustavljenog rešenjem [C. br. 204/2015] od 27. aprila 2017. godine, sa obrazloženjem da je Osnovni sud rešenjem [Tc. br. 33/18] od 27. aprila 2018. godine, oglasio naslednike na spornoj imovini.
21. Dana 17. maja 2018. godine, podnosilac zahteva je dostavio Osnovnom sudu jedan dodatni dokument i tražio da se ponovo pokrene obustavljeni postupak, a taj zahtev je ponovio više puta i to: 4. juna 2018. godine; 14. avgusta 2018. godine i 7. februara 2019. godine.
22. Dana 25. februara 2019. godine, Osnovni sud je obavestio podnosioca zahteva da je predmet [C. br. 204/2015] u postupku i da se nadalje identifikuje novim brojem [C. br. 256/2018].
23. Dana 4. aprila 2019. godine, podnosilac zahteva je tražio od Osnovnog suda da razmotre njegov predmet [C. br. 256/2018].
24. Dana 21. juna 2019. godine, podnosilac zahteva je tražio od Osnovnog suda da razmotre njegov predmet [C. br. 256/2018].
25. Dana 9. jula 2019. godine, Osnovni sud je tražio od podnosioca zahteva da u roku od 15 dana dostavi tačnu adresu za protivničku stranu H.K. kako bi mu se dostavio poziv za sledeće ročište.
26. Dana 15. jula 2019. godine, podnosilac zahteva je tražio od Osnovnog suda da mu izda sudsko uverenje kako bi pribavio tačnu adresu protivničke strane H.K.
27. Dana 29. oktobra 2019. godine, podnosilac zahteva je tražio od Osnovnog suda da ga obavesti o trenutnom statusu njegovog predmeta.
28. Dana 11. novembra 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovo tražio od Osnovnog suda da ga obavesti o trenutnom statusu njegovog predmeta.
29. Dana 23. januara 2020. godine, Osnovni sud je obavestio podnosioca zahteva da se njegov predmet razmatra prioritarno i da će uskoro biti zakazano i ročište.
30. Dana 4. februara 2020. godine, Osnovni sud je doneo rešenje kojim je od podnosioca zahteva tražio da precizira/dopuni tužbu u subjektivnom smislu i odlučio da protivnička strana H.K. bude pozvana na sledeće ročište.

31. Dana 6. marta 2020. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Osnovnom sudu zbog odugovlačenja razmatranja njegovog slučaja i tražio izuzeće nadzornog sudije u njegovom predmetu.
32. Dana 22. juna 2020. godine, Osnovni sud je pozvao podnosioca zahteva da dođe u Osnovni sud i plati sudsku taksu u vrednosti od 20 evra, na ime zahteva za izuzeće sudije. Takođe, Osnovni sud je obavestio podnosioca zahteva da će se u slučaju neplaćanja sudske takse smatrati da je odustao od podnetog zahteva.
33. Dana 28. septembra 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 256/2018] odlučio da podnosioca zahteva oslobodi sudske takse.

Navodi podnosioca zahteva

34. Podnosilac zahteva navodi da mu je: *“Zbog nepostupanja-postupanja OSM - Ogranak u Skenderaju, onemogućen pristup Sudu a što je zagarantovano Ustavom Republike Kosovo i međunarodnim konvencijama. Onemogućena mi je jednakost pred zakonom (član 3.2 URK-a). Onemogućena mi je zaštita imovine (član 46.), suđenje u razumnom roku, drugačije ophođenje od ostalih - diskriminacija (član 24.), nepoštovanje ljudskih prava (član 21.3 Ustava).”*
35. Podnosilac zahteva traži od Suda da *“[...] izda presudu kojom će ustanoviti da ima povrede ljudskih prava kao što su: - pravo na pristup sudu, pravo na zakonsku zaštitu imovine, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na sudsku zaštitu prava (član 54), pravo na suđenje u razumnom roku, zabrana diskriminacije (drugačije ophođenje od ostalih)”*.

Ocena ustavnosti zahteva

36. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
37. Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava, koji propisuju:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
38. Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su predviđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 47. [Individualni zahtevi] Zakona, koji predviđa:

Član 47. [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

(...)”.

39. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, pravilo 39 (2) Poslovnika propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

40. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da se njegov predmet odugovlači od strane Osnovnog suda. U suštini podnosilac zahteva tvrdi ustavnu povredu kao rezultat nečinjenja i vremenskog trajanja postupaka u vezi sa razmatranjem njegovog predmeta od strane Osnovnog suda.

41. S tim u vezi, Sud se poziva na član 31. Ustava i član 6. EKLJP:

Član 31.2 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava

“[...]

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama [...] u razumnom roku [...]”.

Član 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP

“1. Svako, [...], ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku ...”.

42. Da bi utvrdio osnovanost tvrdnji podnosioca zahteva u vezi sa povredama ustavnih prava i sloboda koje se odnose na donošenje odluka u razumnom roku, Sud će se baviti: i) utvrđivanjem perioda vremenskog trajanja postupka u celosti pred nadležnim institucijama, ii) relevantnim načelima u vezi sa vremenskim trajanjem postupaka, i iii) razumnošću vremenskog trajanja postupaka pred Osnovnim sudom.

i) Period koji se uzima u obzir

43. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je u julu 2017. godine, podnosilac zahteva podneo tužbu Osnovnom sudu radi utvrđivanja granice (međe) nepokretnosti i utvrđivanja prava svojine u vezi sa spornim parcelama.
44. U tom smislu, Sud će prilikom određivanja vremenskog perioda koji treba uzeti u obzir, uzeti početak postupka, odnosno jul mesec 2017. godine, kao datum

kada je podnosilac zahteva podneo tužbu Osnovnom sudu, kao i 30. jun 2020. godine, kao datum kada je podnosilac podneo zahtev Sudu.

45. Stoga, Sud primećuje da je period koji treba uzeti u obzir u vezi sa navodom podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje, prema članu 31.2 Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP, iznosi 4 (četiri) godine 11 (jedanaest) meseci i 26 (dvadeset šest) dana.

ii) Relevantna načela

46. Sud pre svega navodi da se prema doslednoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), razumnost dužine trajanja postupka mora oceniti u svetlu okolnosti predmeta i imajući na umu kriterijume utvrđene sudskom praksom ESLJP-a, i to posebno: (a) složenost predmeta; (b) ponašanje stranaka u postupku; (c) ponašanje nadležnog suda ili drugih javnih organa; kao i (d) važnost onoga što se za podnosioca dovodi u pitanje u sporu (vidi presudu ESLJP-a od 7. februara 2002. godine, *Mikulić protiv Hrvatske*, br. 53176/99, stav 38; vidi, takođe, slučaj Ustavnog suda KI23/16, podnosilac *Qazim Bytyqi i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. maja 2017. godine, stav 58).

iii) Analiza razumnosti vremenskog trajanja postupka

47. Sud primećuje da je ovaj slučaj povezan sa tužbom podnosioca za utvrđenje granice (međe) nepokretnosti i utvrđenje svojine na delu koji je zauzet.
48. Što se tiče složenosti predmeta, Sud se poziva na praksu ESLJP-a koja je razjasnila da se složenost predmeta može odnositi kako na činjenična, tako i na pravna pitanja, ali se takođe može odnositi i na činjenicu da je u predmet uključeno nekoliko stranaka ili na određeni broj dokaza koji se moraju ispitati pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 19. septembra 1994. godine, *Katte Klitsche de la Grange protiv Italije*, br. 21/1993/416/495, stav 55; presudu ESLJP-a od 7. februara 2002. godine, *H. protiv Ujedinjenog Kraljevstva* br. 9580/81, stav 72; presuda ESLJP-a od 15. oktobra 1999. godine, *Humen protiv Poljske* br. 26614/95, stav 63).
49. U tom smislu, da bi utvrdio da li je vremensko trajanje postupka bilo razumno, Sud mora uzeti u obzir sledeće faktore: složenost predmeta, ponašanje podnosioca zahteva i ponašanje relevantnih sudskih organa (vidi predmet *König protiv Nemačke*, ESLJP, predstavka br. 6232/73, presuda od 28. juna 1978. godine, stav 99).
50. Složenost predmeta može proisticati iz, na primer, broja optužbi, broja stranaka koje učestvuju u postupku, kao što su okrivljeni i svedoci ili iz međunarodne dimenzije predmeta (vidi predmet *Neumeister protiv Austrije*, ESLJP, predstavka br. 1936/63, presuda od 27. juna 1968. godine, stav 20).
51. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da se slučaj podnosioca zahteva ticao i drugih stranaka. Kao rezultat toga, njegov slučaj je bio predmet dvaju postupaka, postupka za raspravljanje zaostavštine na spornoj imovini jer je na

spornoj imovini, pored podnosioca zahteva bilo i drugih vlasnika, a zatim sudskog postupka radi utvrđenja svojine.

52. Sud primećuje da je podnosilac zahteva, dana 17. maja 2018. godine, tražio od Osnovnog suda da ponovo pokrene postupak koji je obustavljen rešenjem [C. br. 204/2015] od 27. aprila 2017. godine, sa obrazloženjem da je Osnovni sud rešenjem [Tc. br. 33/18] od 27. aprila 2018. godine, oglasio naslednike na spornoj imovini.
53. Sud, takođe, primećuje da je Osnovni sud neprestano komunicirao sa podnosiocem zahteva: (i) obaveštavajući ga o trenutnom statusu njegovog predmeta; (ii) zahtevajući od podnosioca zahteva da precizira tužbu i plati sudsku taksu; (iii) odlučujući da se protivnička strana pozove na ročište, i na kraju (iv) oslobađajući podnosioca zahteva od sudske takse.
54. Sud primećuje da je razmatranje predmeta podnosioca zahteva pred Osnovnim sudom bilo dosledno praćeno radnjama obaveštavanja i procesnim radnjama od strane Osnovnog suda. Na osnovu činjenica u predmetu, Sud primećuje da je poslednja procesna radnja Osnovnog suda u konkretnom predmetu bilo rešenje [C. br. 256/2018] od 28. septembra 2020. godine, kojim je podnosilac zahteva oslobođen sudske takse.
55. U ovom okolnostima, Sud nalazi da Osnovni sud nije bio pasivan u vezi sa predmetom podnosioca zahteva.
56. Član 31. Ustava i član 6.1 Konvencije ne obavezuju podnosioca zahteva da aktivno sarađuju sa sudskim organima. Oni se ne mogu ni kriviti za potpuno iskorišćavanje pravnih sredstava koja su im dostupna na osnovu zakona na snazi. Međutim, njihovo ponašanje predstavlja objektivnu činjenicu koja se ne može pripisati javnim organima i koja se mora uzeti u obzir prilikom utvrđivanja da li su postupci trajali duže od razumnog roka određenog članom 6.1 Konvencije (vidi predmet *Eckle protiv Nemačke*, ESLJP, predstavka br. 8130/78, presuda od 15. jula 1982. godine, stav 82).
57. Član 31. Ustava i član 6.1 Konvencije nadležnim organima nameću organizovanje sudskog sistema na takav način da njihovi sudovi ispune svaki od kriterijuma utvrđenih u navedenom članu (vidi predmet *Abdoella protiv Holandije*, ESLJP, predstavka br. 12728/87, presuda od 25. novembra 1992. godine, stav 24).
58. Iako predmeti mogu biti složeni, Sud, ipak, može smatrati "razumnim" duže periode odsustva sudske aktivnosti (vidi predmet *Adiletta protiv Italije*, predstavka br. 20/1990/211/271- 273, ESLJP, presuda od 24. januara 1991. godine, stav 17).
59. Naime, Sud primećuje da je Osnovni sud bio aktivan, da nije ćutao i da je preduzeo radnje radi obaveštavanja i procesne radnje u odnosu na predmet podnosioca zahteva.
60. Sud želi da objasni da nema saznanja o tome da li je Osnovni sud doneo ili se očekuje da donese meritornu odluku povodom podnesaka podnosioca zahteva.

61. Pored toga, Sud primećuje da je postupak još uvek u toku i da ne postoji konačna odluka.
62. Sud naglašava da redovni sudovi imaju u vidu ustavnu i zakonsku obavezu da okončaju predmete u razumnom roku, kako ne bi stvarali zabunu i neizvesnost. Redovni sudovi ne mogu dozvoliti neograničeno prenošenje predmeta s jedne na druge sudske instance. U suprotnom, bilo bi narušeno poverenje javnosti u celokupan pravni poredak.
63. Sledstveno tome, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije dokazao tvrdnju da je tok postupka rešavanja njegovog predmeta rezultirao prekomernim trajanjem i nerešavanjem predmeta u razumnom roku, zagarantovanom članom 31.2 Ustava i članom 6.1 EKLJP.
64. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i mora se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, dana 10. februara 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi